

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अधिकृत प्रथम श्रेणी, उप कार्यकारी निर्देशक (प्रशासन समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमलाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क: २००

द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क: ३०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

पत्र	विषय	खण्ड	प्रश्न संख्या x अंक भार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	आर्थिक, वित्तीय तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी	(क) आर्थिक तथा व्यवस्थापन	१ प्रश्न X २० अङ्क = २० अङ्क ३ प्रश्न X १० अङ्क = ३० अङ्क	३ घण्टा	१००	४०
		(ख) व्यवस्थापन, अनुसन्धान र अन्तर्राष्ट्रिय संस्था	१ प्रश्न X २० अङ्क = २० अङ्क ३ प्रश्न X १० अङ्क = ३० अङ्क			
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	(क) धितोपत्र बजार, वस्तु विनिमय बजार र यस सम्बन्धी समस्या समाधान	१ प्रश्न X २० अङ्क = २० अङ्क ४ प्रश्न X १० अङ्क = ४० अङ्क	३ घण्टा	१००	४०
		(ख) पूँजी बजार, गैर पूँजी बजार सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था र यस सम्बन्धी समस्या समाधान	१ प्रश्न X २० अङ्क = २० अङ्क २ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क			

द्रष्टव्य:

- प्रत्येक खण्डको छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्छ ।
- द्वितीय पत्रको खण्ड (क) र खण्ड (ख) मा २० अङ्कको समस्या समाधानको प्रश्न हुनेछ ।
- यो पाठ्यक्रम मिति २०७५।०६।२२ देखि लागू हुनेछ ।

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अधिकृत प्रथम श्रेणी, उप कार्यकारी निर्देशक (प्रशासन समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र

खण्ड (क) आर्थिक तथा वित्तीय व्यवस्थापन

अङ्क: ५०

१. आर्थिक उदारीकरण, नीजिकरण तथा विश्वव्यापिकरण र नेपालमा यसको प्रभाव ।
२. अर्थतन्त्रको चक्र र नेपालको आर्थिक विकासको अवस्था ।
३. संस्थागत क्षेत्रको विकासक्रम र नेपालमा सार्वजनिक तथा नीजि क्षेत्रको अवस्था सम्बन्धी विश्लेषण ।
४. नेपालको आर्थिक, मौद्रिक, वित्तीय, औद्योगिक, वैदेशिक लगानी तथा वाणिज्य नीतिहरु ।
५. वित्तीय प्रणालीका कार्यहरु तथा यसको महत्व ।
६. वित्तीय प्रणालीका सम्बन्धित सहभागीहरु (Participants of Financial System) ।
७. विदेशी विनिमय सम्बन्धी व्यवस्था तथा नेपाली मुद्राको परिवर्त्यता: चालु खाता तथा पुँजी खाता ।
८. Term Structure of interest rate तथा ब्याजदर निर्धारणका तत्वहरु
९. मुद्रा बजारका उपकरणहरु ।
१०. नेपालमा लगानीको वातावरण ।
११. लेखामान तथा लेखा परीक्षणमान ।
१२. आन्तरिक तथा बाह्य लेखा परीक्षकको भूमिका ।
१३. Dividend Policy
१४. नेपालमा योजनावद्ध आर्थिक विकास
१५. विकेन्द्रीकरण
१६. नेपालको संविधानमा आर्थिक कार्यप्रणाली ।
१७. रणनीतिक व्यवस्थापन सम्बन्धी सैद्धान्तिक अवधारणा ।
१८. उत्प्रेरणाका सिद्धान्त ।
१९. मानव संसाधनको अवधारणा ।
२०. नीति, निर्माण र सोको कार्यान्वयन

खण्ड (ख) व्यवस्थापन, अनुसन्धान र अन्तर्राष्ट्रिय संस्था

अङ्क: ५०

१. व्यवस्थापनमा नेतृत्वको भूमिका ।
२. संगठनात्मक संस्कृती तथा वातावरण ।
३. रणनीतिक योजना तथा व्यवस्थापन ।
४. संगठनात्मक संरचना तथा यसको स्वरूप (Design) ।
५. परिवर्तन तथा नवप्रवर्द्धन व्यवस्थापन (Managing Change and Innovation) : संगठनात्मक परिवर्तनको स्वरूप, परिवर्तन प्रकृत्याका चरणहरु, परिवर्तनीय अवरोधहरुको पहिचान तथा समाधान ।

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अधिकृत प्रथम श्रेणी, उप कार्यकारी निर्देशक (प्रशासन समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

६. सामूहिक आचरण तथा समूह (Group behavior and team) ।
७. SWOT Analysis
८. कर्मचारीहरूलाई अभिप्रेरित गर्ने कार्य (Motivating factors of employees) .
९. समस्या पहिचान, अनुसन्धानको उद्देश्य, Hypothesis Formulation, Review of literature, Research Design, Data Presentation and analysis.
१०. Method of Data analysis: Descriptive statistics, Variance, Correlation and Regression.
११. SAPTA, SAFTA, BIMSTEC र नेपाल ।
१२. धितोपत्र नियमन निकायहरूको अन्तर्राष्ट्रिय संस्था (International Organization of Securities Commission) का मूलभूत सिद्धान्तहरू, नेपालको धितोपत्र बजारको अवस्थाको विश्लेषण र Association of National Numbering Agency (ANNA) को बारे जानकारी ।
१३. अन्तर्राष्ट्रिय संगठनहरू: World Bank, International Monetary Fund, Asian Development Bank, Multilateral Investment Guarantee Corporation, International Finance Corporation, International Development Association and World Trade Organization. INFE, ANFE, OECD, UNTCAD
१४. NGOs & INGOS
१५. संचार प्रणालीको सैद्धान्तिक अवधारणा ।
१६. नेतृत्व तथा नियन्त्रण सम्बन्धी अवधारणा ।
१७. x, y & z theory
१८. नेपाल सरकारको समष्टीगत प्रशासनिक संरचना ।
१९. राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग सम्बन्धी अवधारणा ।
२०. मानव विकास सम्बन्धी अवधारणा ।
२१. APG & FATF

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अधिकृत प्रथम श्रेणी, उप कार्यकारी निर्देशक (प्रशासन समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र

खण्ड (क) धितोपत्र बजार, वस्तु विनिमय बजार र यस सम्बन्धी समस्या समाधान

अङ्क: ६०

१. नेपालमा धितोपत्र बजारको विकासक्रम, समस्या, चुनौती तथा सम्भावनाहरू ।
२. नेपालको अर्थतन्त्रमा धितोपत्र बजारको योगदान ।
३. संस्थागत क्षेत्रको विकासको लागि धितोपत्र बजारको भूमिका ।
४. नेपाल धितोपत्र बोर्डको काम, कर्तव्य अधिकार ।
५. प्राथमिक बजार र दोश्रो बजारको विकासक्रम, समस्या, चुनौती ।
६. वैकल्पिक लगानी कोष (private equity, venture capital) को अवधारणा ।
७. वस्तु विनियम बजारको वर्तमान अवस्था र चुनौतीहरू
८. वस्तु बजारका व्यवसायीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार ।
९. धितोपत्र विनिमय बजार (Stock Exchange) को काम, कर्तव्य र अधिकार ।
१०. धितोपत्र विनिमय बजार (Stock Exchange) को वर्तमान अवस्था, समस्या तथा चुनौतीहरू ।
११. धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी, बजार निर्माता र मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय तथा तिनको वर्तमान अवस्था, समस्या, चुनौती एवं सुधारका उपायहरू ।
१२. धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप प्रणाली तथा यसको वर्तमान अवस्था, समस्या, चुनौती एवं सुधारका उपायहरू ।
१३. सामूहिक लगानी कोष र क्रेडिट रेटिङ्ग प्रणाली तथा तिनको वर्तमान अवस्था, समस्या, चुनौती एवं सुधारका उपायहरू ।
१४. नेपालको धितोपत्र कारोवार प्रणाली, समस्या, चुनौती एवं सुधारका उपायहरू ।
१५. धितोपत्र कारोवार राफसाफ व्यवस्था सम्बन्धी विश्लेषण ।
१६. धितोपत्र बजारमा सूचिकृत संगठित क्षेत्र सम्बन्धी विश्लेषण ।
१७. धितोपत्र बजारमा सूचिकृत कम्पनीहरूको संस्थागत सुशासन (Corporate Governance) को अवस्था ।
१८. सूचिकृत संगठित संस्थाहरूको सूचना प्रवाह सम्बन्धी व्यवस्था तथा सूचना प्रवाहको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण ।
१९. पुँजी बजारका उपकरणहरू (Instruments) तथा तिनको निष्काशनको अवस्था ।
२०. धितोपत्र बजार सूचकांकहरू ।
२१. जोखिम र प्रतिफल ।
२२. नेपालको ऋणपत्र बजारको अवस्थाको विश्लेषण ।
२३. धितोपत्र निष्काशन गर्ने संगठित संस्थाहरूको वित्तीय विवरणहरूको विश्लेषण ।
२४. Portfolio Selection Models: Markowitz Model, Capital Asset Pricing Model, Index Model,

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अधिकृत प्रथम श्रेणी, उप कार्यकारी निर्देशक (प्रशासन समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

Arbitrage Pricing Theory and Multifactor Model.

२५. Market Efficiency: Random Walk and Efficient Market Hypothesis.
२६. धितोपत्र मूल्याङ्कन विधिहरू (Models) ।
२७. ओभर द काउन्टर (OTC) बजारको महत्व तथा कारोवार प्रकृया ।
२८. विश्व पूँजीबजार सम्बन्धी जानकारी (विकसित देश तथा विकासोन्मुख देशको पूँजीबजार)
२९. यस सम्बन्धी समस्या समाधान ।

खण्ड (ख) पूँजी बजार, गैर पूँजी बजार सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था र यस सम्बन्धी समस्या समाधान **अङ्क: ४०**

१. धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३, वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०७४ ।
२. सरकारी ऋणपत्र दोश्रो बजार व्यवस्थापन नियमावली, २०६२; धितोपत्र बजार संचालन नियमावली, २०६४; धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४; नेपाल धितोपत्र बोर्ड नियमावली, २०६४; धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४; धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७; सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७ तथा क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८, धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३, वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी नियमावली, २०७४, नेपाल धितोपत्र बोर्डको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६६, कर्मचारी सेवाशर्त नियमावली, तथा नेपाल धितोपत्र बोर्ड सार्वजनिक खरीद सम्बन्धी नियमावली, २०६६ ।
३. सरकारी ऋणपत्र दोश्रो बजार व्यवस्थापन विनियमावली, २०६२; ओटिसी (ओभर द काउन्टर) बजार सञ्चालन विनियमावली, २०६५; धितोपत्र बजारको सदस्यता तथा कारोवार विनियमावली, २०५५; धितोपत्र बजारको सूचिकरण विनियमावली, २०५३; धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा विनियमावली, २०६८ तथा धितोपत्र कारोवार राफसाफ तथा फछ्यौट विनियमावली, २०७० ।
४. लगानी व्यवस्थापन (पोर्टफोलियो म्यानेजमेन्ट) सम्बन्धी निर्देशिका, २०६७, सामूहिक लगानी कोष निर्देशिका, २०६९, धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड निर्देशिका, २०७४, सूचीकृत संगठित संस्थाहरूको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४, धितोपत्र सार्वजनिक निष्काशनको केन्द्रीकृत विद्युतीय सेवा कार्य संचालन निर्देशिका, २०७४ तथा सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण निर्देशिका, २०७४ ।
५. सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनी लाउण्डरीङ्ग) निवारण ऐन, २०६४
६. संगठित संस्थाहरू एक अर्कामा गाभ्ने र गाभिने सम्बन्धी अवधारणा तथा यस सम्बन्धी कानुनी व्यवस्थाहरू ।
७. कम्पनी ऐन, २०६३, नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३, बीमा ऐन, २०४९, नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस् ऐन, २०५३, लेखापरीक्षण ऐन, २०४८ विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९, करार ऐन, २०५६, विद्युतीय कारोवार सम्बन्धी ऐन, २०६३ र आयकर ऐन, २०५८ ।
८. विद्युतीय कारोवार नियमावली, २०६४ र आयकर नियमावली, २०५९ ।
९. औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७३

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
अधिकृत प्रथम श्रेणी, उप कार्यकारी निर्देशक (प्रशासन समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

१०. नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७
११. कर्मचारी संचय कोष ऐन, २०१९
१२. वैकिङ्ग कसूर तथा सजाय ऐन, २०६४
१३. नेपालको संविधान र आर्थिक कार्यप्रणाली
१४. दामासाही सम्बन्धी ऐन २०६३
१५. नीजिकरण ऐन, २०५०
१६. यस सम्बन्धी समस्या समाधान ।